

ขั้นตอนและการดำเนินงาน

เนื่องจากสภาพสังคมในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อันก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ อย่างมากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการฝ่าฝืนกฎเกณฑ์หรือกฎระเบียบของสังคม หรือที่เรียกว่า พฤติกรรมเบี่ยงเบน อันนี้เองที่ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่ศึกษาถึงพฤติกรรมเบี่ยงเบน โดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมเบี่ยงเบนของนักเรียนซึ่งมักจะเกิดขึ้นอยู่เสมอและเป็นประจำ ผู้วิจัยจึงคิดว่า ถ้ามีการใช้มาตรการในการลงโทษย่อมจะมีผลในการยับยั้งพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้ จึงได้นำเรื่องนี้ไปปรึกษาอาจารย์และผู้ที่มีรอบรู้ในที่สุดก็ได้ความคิดว่าน่าจะนำเอาทฤษฎีเกี่ยวกับการลงโทษเพื่อการยับยั้ง (Deterrence) ผู้กระทำผิด อันเป็นทฤษฎีในสาขาอาชญาวิทยามาประยุกต์ใช้กับการลงโทษเพื่อการยับยั้งนักเรียนที่กระทำผิดกฎระเบียบของโรงเรียนได้ และถ้าพิจารณาจากเป้าหมายของการลงโทษตามทฤษฎียับยั้งกับการลงโทษนักเรียนที่กระทำผิดกฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการแล้ว ปรากฏว่ามีเป้าหมายอย่างเดียวกัน คือ เพื่อให้ผู้กระทำผิดเกิดความเสียดสีหลายไม่กระทำผิดอีกต่อไป

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้เริ่มดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาแนวความคิด ทฤษฎีการลงโทษเพื่อการยับยั้ง (Deterrence) จากตำราและเอกสาร ตลอดจนผลงานวิจัยต่าง ๆ เท่าที่จะสามารถหาได้
2. ปรึกษาอาจารย์ผู้ควบคุมงานวิจัยเพื่อหากลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมกับการวิจัยนี้

3. วางแผนในการสุ่มตัวอย่าง โดยกำหนดขอบข่ายการศึกษาเฉพาะ นักเรียนชายที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2525 ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จากกลุ่มโรงเรียน 4 ลักษณะ อันเป็นการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) 4 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มของโรงเรียนที่เข้มงวดในการลงโทษนักเรียนที่กระทำผิดกฎระเบียบของโรงเรียน ในช่วง 2-3 ปี ที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน
 2. กลุ่มของโรงเรียนที่ไม่เคยเข้มงวดในการลงโทษนักเรียนที่กระทำผิดกฎระเบียบของโรงเรียนมาโดยตลอดในช่วง 2 - 3 ปี ที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน
 3. กลุ่มของโรงเรียนที่เคยเข้มงวดในการลงโทษนักเรียนที่กระทำผิดกฎระเบียบของโรงเรียนในช่วง 2 - 3 ปี ที่ผ่านมาแต่ปัจจุบันไม่เข้มงวด
 4. กลุ่มของโรงเรียนที่ในอดีตไม่เคยเข้มงวดในการลงโทษนักเรียนที่กระทำผิดกฎระเบียบของโรงเรียน ในช่วง 2 - 3 ปีที่ผ่านมา แต่ปัจจุบันเข้มงวด
4. ดำเนินการออกแบบสอบถาม แบบสอบถามไปทดสอบ (pretest) ปรับปรุง แก้ไข แล้วจึงนำไปใช้ในการรวบรวมข้อมูล
5. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยมือ

ลักษณะประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้นี้เป็นตัวแทนของประชากร 2 กลุ่ม ซึ่งใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling)

กลุ่มที่ 1 เป็นนักเรียนชายในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เพียง 1 ชั้นเรียน จากโรงเรียน 4 โรงเรียนที่เลือกไว้แล้ว โดยมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างดังนี้

โรงเรียนกลุ่มที่ 1	นักเรียน ม.ศ.5	จำนวน 47 คน
โรงเรียนกลุ่มที่ 2	นักเรียน ม.4	จำนวน 47 คน
โรงเรียนกลุ่มที่ 3	นักเรียน ม.5	จำนวน 27 คน
โรงเรียนกลุ่มที่ 4	นักเรียน ม.ศ.5	จำนวน 14 คน
รวมกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนทั้งสิ้น		135 คน

กลุ่มที่ 2 เป็นครูใหญ่ หรือผู้อำนวยการ ครู หรืออาจารย์ฝ่ายปกครอง ครูหรืออาจารย์ประจำชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งหมด จากโรงเรียนทั้ง 4 โรงเรียนที่นักเรียนตกเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวนกลุ่มตัวอย่างของกลุ่มที่ 2 มีดังนี้

โรงเรียนกลุ่มที่ 1 จำนวนครูอาจารย์ทั้ง 3 ประเภท จำนวน 42 คน
 โรงเรียนกลุ่มที่ 2 จำนวนครูอาจารย์ทั้ง 3 ประเภท จำนวน 14 คน
 โรงเรียนกลุ่มที่ 3 จำนวนครูอาจารย์ทั้ง 3 ประเภท จำนวน 38 คน
 โรงเรียนกลุ่มที่ 4 จำนวนครูอาจารย์ทั้ง 3 ประเภท จำนวน 4 คน

รวมกลุ่มตัวอย่างครูอาจารย์ทั้งสิ้น 98 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการ เก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ชุด คือ

- ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับนักเรียน ประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้
- ตอนที่ 1 รายละเอียดบางประการเกี่ยวกับนักเรียน
 - ตอนที่ 2 ประวัติเกี่ยวกับการกระทำผิด และมาตรการในการลงโทษที่ได้รับจากครูอาจารย์หรือโรงเรียน
 - ตอนที่ 3 หัตถ์คดีเกี่ยวกับการกระทำผิด การลงโทษ การคบเพื่อน

* การไม่ระบุชื่อโรงเรียนที่ผู้วิจัยไปเก็บข้อมูลในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ทั้งนี้ เพราะผู้วิจัยได้สัญญาไว้กับโรงเรียนเหล่านั้น ๆ แล้วว่าจะไม่เปิดเผยชื่อโรงเรียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรในวิทยานิพนธ์.

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับครูอาจารย์ประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับครูอาจารย์และนโยบายการ
ลงโทษของโรงเรียน

ตอนที่ 2 ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำผิดของนักเรียน

วิธีการวัดตัวแปร

การวัดตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ผู้วิจัยกำหนดวิธีการวัดดังนี้

1. ความแน่นอนในการลงโทษ วัดจากคำตอบของนักเรียนที่แสดงว่า
ครูหรือโรงเรียนจับได้และลงโทษการกระทำผิด โดยมีหลักเกณฑ์ในการวัดดังนี้คือ

จับได้และลงโทษระหว่าง 80%-100%	จัดอยู่ในประเภทแน่นอนมาก
จับได้และลงโทษระหว่าง 50%- 79%	จัดอยู่ในประเภทปานกลาง
จับได้และลงโทษระหว่าง 50%	จัดอยู่ในประเภทน้อย

หนึ่งในการวัดความแน่นอนจะวิเคราะห์ครอบคลุมความผิดทุกประเภทก่อน
แล้วจึงมาวิเคราะห์แยกแต่ละความผิดในภายหลัง

2. ความรุนแรงในการลงโทษ วัดจากระดับการลงโทษของครูหรือ
โรงเรียนจากโทษเบาที่สุดไปถึงโทษหนักที่สุด ซึ่งเป็นการใช้ rating scale
โดยมีระดับการลงโทษจากเบาที่สุดไปหนักที่สุด และมีคะแนนดังนี้

ว่ากล่าวตักเตือน	โทษคะแนนเท่ากับ	1
เขียน	"	2
ทำทัณฑ์บน	"	3
สั่งพักการเรียน	"	4
ไล่ออก	"	5
คัดชื่อออก	"	6

เมื่อได้คะแนนความรุนแรงในการลงโทษของแต่ละคนแล้ว ก็นำคะแนนเหล่านั้นมารวมกัน แยกตามประเภทของลักษณะความผิด ก ข ค และรวมทุกลักษณะความผิด จากนั้นจึงนำคะแนนมาจัดแบ่งเป็นช่วง 3 ช่วง (โดยนำคะแนนสูงสุดและต่ำสุดมาพิจารณาจัดแบ่ง) ก็จะได้ลักษณะความรุนแรงในการลงโทษ 3 ระดับ คือ

- ความรุนแรงในการลงโทษต่ำ
- ความรุนแรงในการลงโทษปานกลาง
- ความรุนแรงในการลงโทษสูง

3. พฤติกรรมเบี่ยงเบนของนักเรียนที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต วัดจากจำนวนครั้งในการทำผิดของนักเรียน เป็น rating scale โดยกำหนดระดับของการกระทำผิดและคะแนนดังนี้

ไม่คิดกระทำอีก	1	คะแนน
คิดบ้างเหมือนกัน	2	คะแนน
คิดมากทีเดียว	3	คะแนน

เมื่อได้คะแนนการกระทำผิดของนักเรียนแล้ว ก็นำคะแนนเหล่านั้นมารวมกันแยกตามประเภทลักษณะความผิด ก ข ค และรวมทุกลักษณะความผิดอีกทีหนึ่ง จากนั้นจึงนำคะแนนมาจัดแบ่งเป็นช่วง ๆ 3 ช่วง (โดยนำคะแนนสูงสุดและต่ำสุดมาพิจารณาจัดแบ่ง) ซึ่งจะได้ลักษณะพฤติกรรมเบี่ยงเบน 3 ระดับ คือ

พฤติกรรมเบี่ยงเบน น้อย	คะแนนระหว่าง	2 - 12
พฤติกรรมเบี่ยงเบนปานกลาง	"	13 - 22
พฤติกรรมเบี่ยงเบนมาก	"	23 - 33

* ผู้วิจัยไม่สามารถจะเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำผิด(ในอนาคต) หลังจากถูกลงโทษแล้ว เพราะการวิจัยครั้งนี้ไม่ใช่ longitudinal study ดังนั้นจึงต้องอาศัยคำตอบที่ว่านักเรียนคิดจะกระทำผิดอีกอย่างไรหรือไม่ในอนาคต.

สำหรับในกรณีแยกประเภทความผิด

ก.	ความผิดเกี่ยวกับการเรียน		
	พฤติกรรมเบี่ยงเบนน้อย	คะแนนระหว่าง	0 - 2
	พฤติกรรมเบี่ยงเบนปานกลาง	"	3 - 6
	พฤติกรรมเบี่ยงเบนมาก	"	7 - 9
ข.	ความผิดเกี่ยวกับความประพฤติไม่เหมาะสมกับวัย		
	พฤติกรรมเบี่ยงเบนน้อย	คะแนนระหว่าง	0 - 3
	พฤติกรรมเบี่ยงเบนปานกลาง	"	4 - 8
	พฤติกรรมเบี่ยงเบนมาก	"	9 - 12
ค.	ความผิดเกี่ยวกับศีลธรรมและกฎหมาย		
	พฤติกรรมเบี่ยงเบนน้อย	คะแนนระหว่าง	0 - 5
	พฤติกรรมเบี่ยงเบนปานกลาง	"	6 - 10
	พฤติกรรมเบี่ยงเบนมาก	"	11 - 16

4. ความคงเส้นคงวาในการลงโทษ วัดจากมาตรการในการลงโทษนักเรียนที่กระทำผิด (จากแบบสอบถามครู) โดยแบ่งความคงเส้นคงวาในการลงโทษออกเป็น 2 ระดับ คือ

1. ไม่มีความคงเส้นคงวา
2. มีความคงเส้นคงวา

กลุ่มที่ไม่มีความคงเส้นคงวาในการลงโทษ หมายถึง ลักษณะการลงโทษในอดีต (2-3 ปี ที่ผ่านมา) เปรียบเทียบกับปัจจุบัน โดยมีลักษณะดังนี้

- ก. อคติรุนแรงกว่าปัจจุบัน
- ข. อคติเฉียบขาดหรือเอาจริงกว่าในปัจจุบัน
- ค. อคติทั้งรุนแรงและเฉียบขาดกว่าในปัจจุบัน
- ง. ปัจจุบันรุนแรงกว่า

- จ. ปัจจุบันเฉียบขาดหรือเอาจริงเอาจัง
- ฉ. ปัจจุบันทั้งรุนแรงและเฉียบขาดกว่า

กลุ่มที่มีความคงเส้นคงวาในการลงโทษ หมายถึง ลักษณะการลงโทษ
ในอดีต (2-3 ปี ที่ผ่านมา) เปรียบเทียบกับปัจจุบัน โดยมีลักษณะดังนี้

- ก. อดีตและปัจจุบันรุนแรงพอ ๆ กัน
- ข. อดีตและปัจจุบันเฉียบขาดหรือเอาจริงพอ ๆ กัน
- ค. อดีตและปัจจุบันทั้งรุนแรงและเฉียบขาดพอ ๆ กัน

5. ประสิทธิผลของการลงโทษ

- ก. วัดจากคำตอบของครูในเรื่องความคงเส้นคงวาของการลงโทษ
กับคำตอบของครูในเรื่องอัตราการทำผิดของนักเรียนเปรียบเทียบอดีตกับปัจจุบัน
- ข. วัดจากคำตอบของครูเรื่องความสอดคล้องระหว่างนโยบาย
และมาตรการในการลงโทษกับการลงโทษที่ปฏิบัติอย่างแท้จริง

กรรมวิธีทางข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูลมาแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาตรวจสอบดูความสมบูรณ์ จากนั้น
จึงนำข้อมูลมาประมวลผลและวิเคราะห์หาคำย่่มือ เพื่อศึกษาถึงประสิทธิผลในการลงโทษ
ในการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมเบี่ยงเบนของนักเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์หาคำย่่มือ โดยแบ่งการ
วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ใช้อัตรา
ส่วนร้อยละในการอธิบายข้อมูลทั่วไปของนักเรียนได้แก่ ภูมิลำเนา ผู้ที่นักเรียน

อาศัยความช่วยเหลือกำลังศึกษา อาชีพศึกษา อาชีพพินิจ อาชีพพินิจ

2. การวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis testing) เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการลงโทษในระดับความแน่นอน ความรุนแรง และความคงเส้นคงวากับพฤติกรรมเบี่ยงเบน โดยใช้สถิติ χ^2 (Chi-Square)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย